

Prečišćeni tekst Zakona o željeznici obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o željeznici ("Službeni list Crne Gore", br. 027/13 od 11.06.2013),
2. Ispravka Zakona o željeznici ("Službeni list Crne Gore", br. 043/13 od 13.09.2013), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O ŽELJEZNICI

("Službeni list Crne Gore", br. 027/13 od 11.06.2013, 043/13 od 13.09.2013)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način upravljanja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: infrastruktura) i obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju.

Infrastruktura i željeznički saobraćaj

Član 2

Infrastruktura je, osim industrijske željeznice, dobro u opštoj upotrebi, u državnoj svojini.

Prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju može se vršiti kao javni prevoz ili kao prevoz za sopstvene potrebe.

Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelima razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju.

Upravljanje infrastrukturom

Član 3

Upravljanje infrastrukturom, u smislu ovog zakona, je: organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštita infrastrukture.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) dodjela trase je raspodjela kapaciteta infrastrukture, koju vrši upravljač infrastrukture;
- 2) industrijska željeznica je željeznica kojom pravno lice iz oblasti industrije, šumarstva, rudarstva ili drugih oblasti privrede prevozi lica i/ili robe za sopstvene potrebe;
- 3) industrijski kolosjek je željeznički kolosjek koji se priključuje na infrastrukturu i služi za dopremanje i otpremanje robe za vlasnika, odnosno nosioca prava korišćenja tog kolosjeka;
- 4) infrastrukturni pojas je pojas sa obje strane pruge, u širini od 25 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka, koji funkcionalno služi za upotrebu, održavanje i tehnološki razvoj željezničkih infrastrukturnih kapaciteta;
- 5) javni prevoz je prevoz putnika i/ili robe, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima;
- 6) kapacitet infrastrukture je ukupan broj trasa vozova koji omogućava infrastrukturu na određenoj dionici pruge, za predmetni red vožnje;
- 7) korisnik trase je željeznički prevoznik kome je dodijeljena trasa na korišćenje;
- 8) licenca za prevoz je isprava kojom se stiču prava za obavljanje svih ili posebnih vrsta prevoza u željezničkom saobraćaju;
- 9) licenca za upravljanje željezničkom infrastrukturom je isprava kojom se stiče pravo na upravljanje infrastrukturom;
- 10) lučka željeznica je željeznica koja ima jedan ili više industrijskih kolosjeka priključenih na infrastrukturu, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima, željeznička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima;

- 11) međunarodni saobraćaj je prevoz putnika ili robe gdje voz prelazi najmanje jednu državnu granicu;
- 12) mreža je cjelokupna infrastruktura koju posjeduje i/ili kojom upravlja upravljач infrastrukture;
- 13) obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa je obaveza koja je utvrđena u cilju obezbjeđivanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, a koji željeznički prevoznik, ukoliko bi se rukovodio samo komercijalnim interesima, ne bi prihvatio ili ga ne bi prihvatio u istoj mjeri ili pod istim uslovima bez naknade;
- 14) okvirni sporazum je sporazum kojim se uređuju prava i obaveze podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture i upravljачa infrastrukture i koji se zaključuje za period duži od perioda važenja jednog reda vožnje;
- 15) prevoz za sopstvene potrebe je prevoz lica i/ili robe koji željeznički prevoznik vrši sopstvenim željezničkim voznim sredstvima za potrebe svoje djelatnosti;
- 16) prevoz putnika od javnog interesa je prevoz kojim se pružaju usluge prevoza radi zadovoljavanja društveno-socijalnih potreba na nediskriminatornoj osnovi i kontinuirano;
- 17) pružni pojas je prostor između željezničkih kolosjeka, kao i pored krajnjih kolosjeka, na odstojanju od najmanje osam metara, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na odstojanju od najmanje šest metara, računajući od ose krajnjih kolosjeka;
- 18) red vožnje je akt upravljачa infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćanja vozova;
- 19) sertifikat o bezbjednosti za prevoz je isprava o ispunjenosti uslova za bezbjedno obavljanje željezničkog saobraćaja;
- 20) sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturuom je isprava o ispunjenosti uslova za bezbjedno upravljanje infrastrukturuom;
- 21) trasa je kapacitet infrastrukture potreban za saobraćanje voza između dva službena mjesta, u određeno vrijeme i pod tačno utvrđenim tehničko-tehnološkim uslovima na infrastrukturi;
- 22) ugovor o korišćenju infrastrukture je ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između upravljачa infrastrukture i željezničkog prevoznika;
- 23) upravljач infrastrukture je pravno lice koje upravlja infrastrukturuom;
- 24) upravljач puteva je organ uprave nadležan za upravljanje državnim putevima, odnosno organ lokalne uprave nadležan za upravljanje opštinskim putevima;
- 25) zaštitni pružni pojas je pojas sa obje strane pruge, širine 100 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka;
- 26) željeznička vozna sredstva su vučna i vučena vozila;
- 27) željezničko područje je prostor na kome se nalaze željeznička pruga, objekti, postrojenja i uređaji koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja, prostor ispod mostova i vijadukata, kao i prostor iznad trase tunela;
- 28) željeznički prevoznik je pravno lice koje obavlja javni prevoz putnika, odnosno prevoz za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju, kojim se obezbjeđuje vuča vozova ili pružanje samo usluga vuče vozova.

II. PLANIRANJE RAZVOJA ŽELJEZNICE

Strategija razvoja željeznice

Član 5

Razvoj željeznice planira se Strategijom razvoja željeznice.

Strategiju razvoja željeznice donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na period od 10 godina.

Strategija razvoja željeznice sadrži:

- 1) postojeće stanje;
- 2) planirane ciljevi i smjernice za razvoj željeznice (infrastrukture i željezničkog saobraćaja);
- 3) pravce i mjere razvoja;
- 4) način, obim i dinamiku realizacije ciljeva;
- 5) okvirna finansijska sredstva za realizaciju razvojnih planova;
- 6) izvore finansiranja;
- 7) druge elemente od značaja za razvoj željeznice.

Strategija razvoja željeznice mora biti usaglašena sa prostornim planom Crne Gore.

Nacionalni program željezničke infrastrukture

Član 6

Strategija razvoja željeznice sprovodi se nacionalnim programom željezničke infrastrukture (u daljem tekstu: Nacionalni program).

Nacionalni program donosi Vlada, na period od tri godine.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa.

Izvještaj o sprovođenju Nacionalnog programa organ državne uprave nadležan za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja Vladi, u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji je Nacionalni program donesen.

Godišnji program

Član 7

Nacionalni program sprovodi se godišnjim programom izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture (u daljem tekstu: Godišnji program).

Godišnji program sačinjava organ uprave nadležan za poslove željezničkog saobraćaja (u daljem tekstu: Organ uprave), a utvrđuje Vlada.

Kontrolu sprovođenja Godišnjeg programa vrši Organ uprave.

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture.

Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa podnosi se Vladi, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Upravljač infrastrukture dužan je da poslove održavanja, upravljanja i regulisanja saobraćaja vrši u skladu sa Godišnjim programom.

Upravljač infrastrukture je dužan da o realizaciji Godišnjeg programa dostavi Organu uprave izvještaj, u roku od tri mjeseca od dana isteka godine za koju je sačinjen.

III. UPRAVLJANJE INFRASTRUKTUROM

Infrastruktura

Član 8

Infrastruktura obuhvata donji i gornji stroj pruge: objekte na pruži (mostove, vijadukte, tunele, propuste i druge objekte), stanične kolosjeke, telekomunikaciona, signalno-sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaje na pruži, opremu pruge, zgrade željezničkih službenih mjesta i ostale objekte na željezničkim službenim mjestima, koji su u funkciji organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja, sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 m, odnosno 14 m kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući iznad gornje ivice šine.

Bliži sadržaj sastavnih djelova infrastrukture utvrđuje se propisom Ministarstva.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom

Član 9

Upravljanje infrastrukturom je djelatnost od javnog interesa.

Djelatnost iz stava 1 ovog člana obuhvata: organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, zaštitu, održavanje infrastrukture ili njenog dijela.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom na mreži ili dijelu mreže mogu obavljati više upravljača infrastrukture koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom vrši upravljač infrastrukture sa svojstvom pravnog lica, koji:

- 1) je upisan u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom;
- 2) ima licencu za upravljanje infrastrukturom;
- 3) ima sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom obavlja se na osnovu ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Organom uprave.

Saglasnost na ugovor iz stava 5 ovog člana daje Vlada.

Ugovor iz stava 5 ovog člana zaključuje se na period od jedne godine.

Sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom izdaje Organ uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Upravljač infrastrukture mora biti nezavisan u procesu odlučivanja od subjekata koji pružaju usluge prevoza i održavanja voznih sredstava, uključujući i pravna lica koja su povezana sa upravljačem infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Odredba stava 4 tačka 1 ovog člana ne primijenje se na upravljača lučke željeznice, ukoliko je upravljač te željeznice organ uprave nadležan za luke.

Licenca za upravljanje infrastrukturom

Član 10

Licencu za upravljanje infrastrukturom izdaje Organ uprave pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na:

- 1) dobar ugled;
- 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti;
- 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen.

Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada.

Zahtjev za izdavanje licence

Član 11

Licenca za upravljanje infrastrukturom se izdaje na osnovu podnijetog zahtjeva.

Organ uprave dužan je da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Licenca za upravljanje infrastrukturom izdaje se rješenjem, na period od pet godina i ne može se prenositi na drugo pravno lice.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O izdatim i oduzetim licencama za upravljanje infrastrukturom Organ uprave vodi evidenciju.

Bliže uslove iz člana 10 ovog zakona, sadržaj zahtjeva za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom i dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev, obrazac licence za upravljanje infrastrukturom, način vođenja evidencije o izdatim licencama za upravljanje infrastrukturom propisuje Ministarstvo.

Promjena podataka

Član 12

Imalac licence za upravljanje infrastrukturom dužan je da o svim promjenama u obavljanju djelatnosti za koje je registrovan, a koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence za upravljanje infrastrukturom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka tih promjena, obavijesti Organ uprave u pisanoj formi.

Promjenu podataka iz stava 1 ovog člana Organ uprave unosi u evidenciju iz člana 11 stav 5 ovog zakona.

Oduzimanje licence

Član 13

Organ uprave oduzeće licencu za upravljanje infrastrukturom ako upravljač infrastrukture ne ispunjava uslove iz člana 10 ovog zakona.

Protiv rješenja o oduzimanju licence za upravljanje infrastrukturom može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Naknada za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom

Član 14

Za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom plaća se naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

Prestanak važenja licence

Član 15

Licenca za upravljanje infrastrukturom prestaje da važi:

- na zahtjev imao ca licence;
- istekom roka za koji je izdata;
- oduzimanjem licence.

Zabrana djelatnosti upravljanja infrastrukturom

Član 16

Upravljač infrastrukture kome je oduzeta licence za upravljanje infrastrukturom, odnosno sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom ne može da obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturom.

Dozvola za izgradnju i rekonstrukciju

Član 17

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture vrši se u skladu sa odgovarajućom prostorno-planskom dokumentacijom, na osnovu odobrenja za izgradnju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Usklađivanje radova

Član 18

Upravljač infrastrukture je dužan da, najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture, objavi početak radova u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Pravna lica, odnosno druga lica koja se staraju o objektima ugrađenim i postavljenim na željezničkom području (cjevovodi, vodovodi, električne, telefonske, vazdušne linije, podzemni kablovi i druge slične instalacije i uređaji) ili namjeravaju da te objekte izgrade dužna su da usklade radove na tim objektima sa radovima na izgradnji, odnosno rekonstrukciji infrastrukture.

Međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i lica iz stava 2 ovog člana, u vezi sa izvođenjem radova na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture, kao i radova na objektima koji su već ugrađeni ili će se ugraditi na željezničkom području, uređuju se ugovorom.

Zaštita kontaktne mreže

Član 19

Prilikom rekonstrukcije, izgradnje i održavanja nadvožnjaka, tunela, galerija, vijadukata, pasarela i drugih objekata iznad elektrificiranih željezničkih pruga ili željezničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju, upravljač infrastrukture, upravljač puteva, imalac industrijske željeznice i imalac lučke željeznice su dužni da obezbijede vodonepropustljivost tih objekata radi zaštite kontaktne mreže.

Prilikom čišćenja snijega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih željezničkih pruga mora da se obezbijedi odgovarajuća mehanička zaštita od obrušavanja snijega na kontaktnu mrežu.

Saglasnost za izgradnju, odnosno rekonstrukciju objekata iz stava 1 ovog člana izdaje Organ uprave, po prethodno pribavljenom mišljenju upravljača infrastrukture.

Građenje objekata

Član 20

U infrastrukturnom pojasu, osim u zoni pružnog pojasa, mogu se graditi objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, uz saglasnost Organa uprave, koja se izdaje na osnovu mišljenja upravljača infrastrukture i ukoliko je izgradnja tih objekata predviđena prostorno-planskom dokumentacijom.

U pružnom pojasu mogu se postavljati kablovi, električni vodovi niskog napona za osvjjetljavanje, telegrafске i telefonske vazdušne linije i vodovi, postrojenja, vodovodni, kanalizacioni, cjevovodi i slični objekti i postrojenja na osnovu saglasnosti Organa uprave koja se izdaje na osnovu mišljenja upravljača infrastrukture.

U željezničkom području gdje se nalaze željeznički mostovi, vijadukti i tuneli, na udaljenosti od osam metara od spoljne ivice nosača mosta, odnosno vijadukta i spoljne ivice portala tunela mogu se graditi i objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, a ispod donje ivice građevinske konstrukcije mosta i vijadukta mogu se graditi objekti na udaljenosti ne manjoj od osam metara, na osnovu saglasnosti Organa uprave, koja se izdaje na osnovu mišljenja upravljača infrastrukture.

U zaštitnom pružnom pojasu, na udaljenosti do 50 m od ose krajnjeg kolosjeka, zabranjena je gradnja objekta u kojima se koriste eksplozivna sredstva (rudnici, kamenolomi i sl.) i industrijska postrojenja za proizvodnju hemijskih i eksplozivnih sredstava i drugi slični objekti.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje saglasnosti Organa uprave za izgradnju objekata iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana i tehničke dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje saglasnosti propisuje Ministarstvo.

Troškovi pošumljavanja

Član 21

Pravna lica, preduzetnici, organizacije ili fizička lica koje vrše pošumljavanje goleti i uređenje bujica u zaštitnom pružnom pojasu i upravljač infrastrukture sporazumno utvrđuju učešće u troškovima pošumljavanja goleti i uređenja bujica i vododerina, prema značaju i obimu radova za zaštitu infrastrukture.

Ako se radi o pošumljavanju većem od 1ha, pravna lica, preduzetnici, organizacije ili fizička lica i upravljač infrastrukture dužni su da, prije zaključivanja sporazuma iz stava 1 ovog člana, pribave mišljenje organa uprave nadležnog za poslove upravljanja i gazdovanja šumama.

Mjere za zaštitu od požara

Član 22

Na mjestima gdje infrastruktura prolazi kroz šumu ili pored šumskog područja, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama, koje su lako zapaljive, upravljač infrastrukture dužan je da preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na željezničkom području, kao i mjere za zaštitu od požara na željezničkim vozilima.

Korisnici, odnosno vlasnici šuma i zemljišta iz stava 1 ovog člana, u pojasu širine 10 m od spoljne ivice pružnog pojasa, u šumama vrše redovno uklanjanje drveća, rastinja i lišća, a u pojasu širine pet metara od spoljne ivice pružnog pojasa blagovremeno uklanjanju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mjere zaštite od požara.

U slučaju da korisnic, odnosno vlasnici šuma ne sprovode mjere iz stava 2 ovog člana, te mjere sprovede upravljač infrastrukture o svom trošku.

Učešće u troškovima rekonstrukcije

Član 23

Ako se vrši rekonstrukcija infrastrukture zbog izgradnje drugog objekta (javni put, rudnik, kamenolom, akumulaciono jezero, aerodrom i sl.), dio infrastrukture koji se rekonstruiše mora biti izgrađen sa elementima koji odgovaraju kategoriji te infrastrukture, bez obzira na stvarno stanje u kojem se nalazila u momentu rekonstrukcije.

Troškove rekonstrukcije infrastrukture iz stava 1 ovog člana snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se vrši rekonstrukcija.

Rekonstrukcija infrastrukture

Član 24

Pod rekonstrukcijom infrastrukture, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) izmjene (prepravke) koje mijenjaju osnovne konstruktivne elemente i tehničke karakteristike infrastrukture;
- 2) radovi kojima se obezbjeđuje stabilnost željezničke pruge (sanacija);
- 3) radovi na objektima na željezničkoj pruzi;

- 4) radovi na izgrađenom objektu, koji odstupaju od uslova pod kojima je odobrena izgradnja;
- 5) promjene osnovnih karakteristika trase, pri mijenjanju položaja trase željezničke pruge u pojasu njenog osnovnog pravca.

Održavanje infrastrukture

Član 25

Infrastruktura se mora održavati na način kojim se obezbjeđuje bezbjedno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja.

Upravljač infrastrukture dužan je da vrši stalnu kontrolu, povremene preglede i otklanja utvrđene nedostatke radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Radovi na održavanju infrastrukture

Član 26

Radovi na održavanju infrastrukture obuhvataju:

- 1) održavanje, zamjenu i obnovu elemenata gornjeg stroja željezničke pruge (skretnica, kolosjeka i kolosječnih veza) istim ili drugim tipom, kojima se parametri željezničke pruge održavaju na projektovanom nivou;
- 2) radove na donjem stroju željezničke pruge (odvodnjavanje i uređenje kosina);
- 3) zamjenu i obnovu istim ili drugim materijalima propusta i mostova do 10 metara dužine, ako se ne mijenja njihov otvor;
- 4) zamjenu i dopunu elemenata signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih uređaja i postrojenja;
- 5) zamjenu i dopunu elemenata stabilnih postrojenja, elektro vuče, kao i ostalih električnih postrojenja;
- 6) adaptaciju i popravku zgrada, željezničkih službenih mjesta i ostalih objekata na željezničkim službenim mjestima, koji su u funkciji željezničkog saobraćaja, kojima se ne mijenja njihova konstrukcija i spoljni izgled.

Održavanje zajedničkih objekata

Član 27

Održavanje zajedničkih stubova i zajedničkih konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put vrši upravljač infrastrukture, u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima.

Troškove održavanja zajedničkih stubova i konstrukcija na mostu iz stava 1 ovog člana snose, u jednakim iznosima, upravljač infrastrukture i upravljač puteva.

Postupanje u slučaju elementarnih nepogoda

Član 28

Ako na infrastrukturi dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda, a upravljač infrastrukture nije u stanju da sam otkloni nastale smetnje i uspostavi željeznički saobraćaj u što kraćem roku, jedinica lokalne samouprave na čijoj je teritoriji došlo do prekida željezničkog saobraćaja dužna je da, bez odlaganja, pruži pomoć i, u saradnji sa upravljačem infrastrukture, odredi mjere za otklanjanje smetnji i uspostavljanje željezničkog saobraćaja.

U slučaju da se za otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda iz stava 1 ovog člana koriste usluge, tehnička sredstva i materijal pravnih i fizičkih lica, troškove korišćenja tih usluga, sredstava i materijala snosi upravljač infrastrukture.

Obaveze upravljača infrastrukture

Član 29

Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi kontinuirano i kvalitetno održavanje i zaštitu infrastrukture, nesmetano korišćenje objekata infrastrukture i drugih sredstava rada za željeznički saobraćaj, kao i organizovanje i regulisanje bezbjednog i nesmetanog željezničkog saobraćaja.

Prilikom obavljanja djelatnosti upravljač infrastrukture dužan je da se stara o zaštiti životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koju pričinu korisnicima infrastrukture zbog neizvršavanja obaveza iz stava 1 ovog člana.

Modernizacija infrastrukture

Član 30

Modernizacijom infrastrukture, u smislu ovog zakona, smatra se uvođenje novih tehničkih sistema ili tehnologija u eksploataciji željeznice ili zamjena postojećih tehničkih sistema ili tehnologija savremenijim.

Standardi

Član 31

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture vrši se u skladu sa propisanim standardima i tehničkim normativima, materijalom i rezervnim djelovima koji posjeduju ateste.

Naknada za korišćenje infrastrukture

Član 32

Za korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za:

- pružni pojas;
- zemljište koje pripada infrastrukturi;
- poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni).

Naknada iz stava 1 ovog člana plaća se mjesečno.

Za postavljanje i korišćenje postavljenih vodovodnih i kanizacionih cjevovoda, telefonskih, telekomunikacionih, električnih i drugih vodova, podzemnih kablova, drugih instalacija, antenskih i drugih uređaja, reklamnih panoa i objekata u komercijalne i druge svrhe u pružnom pojasu i zemljištu koje pripada infrastrukturi, vlasnik, odnosno korisnik tih objekata i instalacija plaća naknadu.

Naknadu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju organi državne uprave i jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Za objekte iz stava 3 ovog člana koji su u državnoj svojini ne plaća se naknada.

Visinu i način plaćanja naknade iz st. 1 i 3 ovog člana utvrđuje Vlada.

Sredstva ostvarena od naknada iz st. 1 i 3 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore i koriste se za održavanje, upravljanje i regulisanje saobraćaja, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukture.

Način korišćenja infrastrukture

Član 33

Infrastruktura se koristi pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Na infrastrukturi se željeznički saobraćaj odvija pod uslovima i na način utvrđen zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Raspodjela kapaciteta infrastrukture

Član 34

U okviru obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom, upravljač infrastrukture vrši raspodjelu kapaciteta infrastrukture, izradu i objavljivanje voznih redova, izradu izjave o mreži, vođenje evidencije podataka i dokumentacije od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, održavanje i korišćenje infrastrukture.

Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Organa uprave.

Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži sadrži:

- 1) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva;
- 2) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 3) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture;

- 4) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje infrastrukture;
- 5) postupke pri opterećenju infrastrukture;
- 6) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži mora se redovno ažurirati i po potrebi mijenjati, a ukoliko se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 42 ovog zakona mora se objaviti najmanje tri mjeseca prije promjene.

Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Prenošenje dodijeljenog kapaciteta infrastrukture

Član 35

Raspodjelu kapaciteta infrastrukture vrši upravljač infrastrukture na osnovu javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i internet stranici upravljača infrastrukture.

Pravo na dodjelu kapaciteta infrastrukture imaju željeznički prevoznici (u daljem tekstu: prevoznik) pod jednakim uslovima.

Dodijeljeni kapacitet infrastrukture ne može se prenijeti sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udruženje prevoznika.

Svako prenošenje kapaciteta infrastrukture je zabranjeno i ima za posljedicu isključivanje iz dalje raspodjele kapaciteta.

Pravo na korišćenje infrastrukture

Član 36

Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako:

- ima licencu za prevoz;
- ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na:

- visinu naknade za korišćenje infrastrukture;
- način plaćanja naknade;
- uslove i način korišćenja dodijeljene trase;
- rok na koji se ugovor zaključuje;
- način rješavanja sporova;
- druga pitanja od značaja za korišćenje trase.

Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se najkasnije tri mjeseca prije početka važenja novog reda vožnje.

Način dodjele infrastrukture

Član 37

Dodjela trase vrši se zaključivanjem ugovora na osnovu javnog poziva.

Javni poziv za dodjelu trase raspisuje se najkasnije deset mjeseci prije početka važenja novog reda vožnje.

Trase koje nijesu dodijeljene na osnovu javnog poziva mogu se dati na korišćenje nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva iz javnog poziva.

Upravljač infrastrukture je dužan da sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjev za dodjelu trase radi izjašnjavanja.

Izjašnjenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se upravljaču infrastrukture u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema predloga reda vožnje.

Upravljač infrastrukture, nakon prijema izjašnjenja iz stava 5 ovog člana, vrši usaglašavanje i utvrđuje predlog novog reda vožnje, koji dostavlja Organu uprave na saglasnost.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 6 ovog člana upravljač infrastrukture objavljuje red vožnje, odnosno zaključuje ugovor sa prevoznikom o dodjeli trase.

Sadržaj zahtjeva za dodjelu trase

Član 38

Zahtjev za dodjelu trase na osnovu javnog poziva sadrži:

- relaciju saobraćaja (polazno i odredišno službeno mjesto);
- vrijeme polaska voza iz polaznog službenog mjesta i vrijeme dolaska voza u odredišno službeno mjesto;
- prugu koju će koristiti;
- tehnološko vrijeme operacija (službena mjesta, zaustavljanja i trajanja zadržavanja) i vrstu operacija (izmjena sastava, manipulacija putnika, manipulacija robe, promjena vučnog vozila);
- vrstu voza;
- sastav voza;
- masu voza;
- seriju vučnog vozila i dr.

Kriterijumi za dodjelu trase

Član 39

Dodjela trase vrši se na osnovu javnog poziva, po sljedećim kriterijumima:

- obima prevoza;
- iskorišćenosti infrastrukture;
- obima dodatnih usluga koje upravljač infrastrukture pruža u vezi sa obavljanjem prevoza na trasi;
- djelatnosti od javnog interesa u prevozu.

Upravljač infrastrukture utvrđuje metodologiju vrednovanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana, uz saglasnost Organa uprave.

Upravljač, po pravilu, dodjeljuje trase jedanput godišnje.

U slučaju vanrednih (ad hoc) zahtjeva prevoznika za dodjelu kapaciteta infrastrukture u vrijeme trajanja reda vožnje, upravljač infrastrukture može dodijeliti trasu pod uslovom da raspolaže dovoljnim kapacitetom infrastrukture.

Po zahtjevu iz stava 4 ovog člana, upravljač infrastrukture je dužan da odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva.

Upravljač infrastrukture može rezervisati kapacitet infrastrukture, koji će imati na raspolaganju u okviru planiranog reda vožnje, za slučaj podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovog člana.

U slučajevima opterećenja infrastrukture, upravljač infrastrukture može, u postupku raspodjele kapaciteta infrastrukture i usklađivanja reda vožnje, na osnovu analize kapaciteta infrastrukture, odrediti prioritete, vodeći računa o značaju određene usluge.

Okvirni sporazum

Član 40

Upravljač infrastrukture i podnosilac zahtjeva za dodjelu trase mogu zaključiti i okvirni sporazum, za korišćenje kapaciteta na odgovarajućoj infrastrukturi na rok duži od perioda važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum iz stava 1 ovog člana sadrži karakteristike kapaciteta infrastrukture koje je podnosilac zahtjeva za dodjelu trase tražio i koje su mu ponuđene tokom vremenskog perioda koji prelazi jedan period važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum ne sadrži detaljne podatke o trasi, već komercijalne potrebe podnosioca zahtjeva za dodjelu trase.

Okvirni sporazum može se zaključiti na period duži od pet godina ako postoje razlozi komercijalne prirode, namjenskog investiranja ili rizika.

Okvirnim sporazumom ne može se isključiti mogućnost korišćenja infrastrukture drugim prevoznicima.

Saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma daje Vlada.

Međunarodni saobraćaj

Član 41

Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja.

Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture.

Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države.

Visina naknade za korišćenje trase

Član 42

Za korišćenje trase saobraćaja korisnik trase plaća naknadu upravljaču infrastrukture.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja;
- 2) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase;
- 3) broja željezničkih vozničkih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 4) vrste željezničkih vozničkih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 5) sastava voza;
- 6) vozničkih kilometara;
- 7) osovinskog opterećenja;
- 8) remena korišćenja infrastrukture;
- 9) smjera prevoza;
- 10) brzine voza;
- 11) kategorije voza;
- 12) popusta.

Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Vlada.

Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo.

Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 32 ovog zakona.

Koncesije

Član 43

Pojedini poslovi iz djelatnosti upravljača infrastrukture mogu se dati na koncesiju domaćem ili stranom pravnom licu koje ispunjava uslove za obavljanje tih poslova utvrđene zakonom.

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima

Član 44

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima izvan prostora za koji su donijeti odgovarajući prostorno-planski dokumenti se vrši njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmjeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mjesto ukrštanja.

Razmak između dva ukrštanja infrastrukture i javnog puta ne može da bude manji od 2.000 metara.

Ukrštanje infrastrukture sa nekategorisanim putevima vrši se usmjeravanjem tih puteva na najbliži javni put koji se ukršta sa infrastrukturom, a ako to nije moguće, vrši se međusobno povezivanje nekategorisanih puteva i njihovo ukrštanje sa infrastrukturom na zajedničkom mjestu.

Troškovi u slučaju izgradnje nove infrastrukture ili puta

Član 45

Ukoliko do ukrštanja infrastrukture i puta dođe zbog izgradnje nove infrastrukture ili novog puta troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka, odnosno putnog prelaza, postavljanja uređaja, naprava i druge troškove za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snosi investitor izgradnje nove infrastrukture ili novog puta.

Održavanje putnog prelaza

Član 46

Kada je ukrštanje infrastrukture i puta izvedeno u istom nivou, izgrađeni putni prelaz smatra se sastavnim dijelom infrastrukture sa obje strane kolosjeka u širini od tri metra, računajući od ose krajnjeg kolosjeka.

O održavanju dijela putnog prelaza iz stava 1 ovog člana i o obezbjeđivanju uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu stara se upravljač infrastrukture.

Upravljač infrastrukture dužan je da održava kolovoz na putnom prelazu iz stava 2 ovog člana, na način kojim se obezbjeđuje bezbjedan i nesmetan drumski saobraćaj.

Ostale djelove puta sa obje strane putnog pravca održava upravljač puteva, na način koji omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj.

Troškovi održavanja putnog prelaza

Član 47

Troškove održavanja putnog prelaza i troškove obezbjeđenja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose:

- 1) upravljač infrastrukture za održavanje kolosjeka i ostalih djelova infrastrukture na putnom prelazu, signalnih uređaja i znakova koji upozoravaju željezničke radnike u vozu na putni prelaz i željezničkih telefonskih veza sa putnim prelazima;
- 2) upravljač puteva za održavanje kolovoza na putnom prelazu i saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju učesnike u drumskom saobraćaju na putni prelaz;
- 3) na jednake djelove, upravljač infrastrukture i upravljač puteva za:
 - održavanje uređaja za davanje znakova, koji služe da se učesnicima u drumskom saobraćaju na putnom prelazu najavi približavanje voza i uređaja za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu,
 - rukovanje uređajima za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu i druge neposredne troškove za osiguranje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Upravljač infrastrukture snosi u cjelini troškove regulisanja željezničkog saobraćaja, održavanja signalno-sigurnosnih uređaja i vršenja drugih poslova u vezi sa obezbjeđivanjem uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Ako nekategorisani put pretežno koristi upravljač puteva, troškove održavanja kolovoza i obezbjeđivanja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snosi u cjelini upravljač puteva.

Ugovor

Član 48

Upravljač infrastrukture i upravljač puteva dužni su da zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži: vrstu i obim radova na održavanju kolovoza i vrijeme izvođenja tih radova, visinu troškova i učešće ugovornih strana u obezbjeđivanju sredstava za isplatu troškova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, način plaćanja troškova, kao i druga pitanja od međusobnog značaja.

Zamjena i ukidanje putnih prelaza

Član 49

Ako se putni prelaz zamjenjuje nadvožnjakom, odnosno podvožnjakom ili se ukida zbog usmjeravanja puta, troškove tih izmjena izvršenih na infrastrukturi i putu snose:

- 1) investitor radova na infrastrukturi, ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama željezničkog saobraćaja;
- 2) upravljač puteva, ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama drumskog saobraćaja, a na nekategorisanom putu koji pretežno koristi drugi subjekat troškove izmjena na infrastrukturi i putu snosi u cjelosti taj subjekat.

U slučaju drugih promjena u vezi sa ukrštanjem, uključujući prilagođavanje i poboljšanje sigurnosnih i drugih uređaja, troškove izvršenih izmjena na infrastrukturi i putu iz stava 1 ovog člana snose zajednički investitor radova na infrastrukturi, upravljač puteva i subjekat koji pretežno koristi nekategorisani put, srazmjerno potrebama željezničkog i drumskog saobraćaja koje su uslovile te promjene, osim ako se drukčije ne sporazumiju.

Putni prelaz za pješake

Član 50

Putni prelaz koji služi isključivo za pješake može se izgraditi i koristiti na osnovu saglasnosti Organa uprave.

Troškove izgradnje, opremanja potrebnim uređajima i znakovima i održavanja putnog prelaza iz stava 1 ovog člana snosi upravljač puteva.

Obaveze upravljača puteva

Član 51

Upravljač puteva je dužan da izgradi asfaltirani kolovozni zastor na zemljanom putu, dužine 20 metara od ose krajnjih kolosjeka, koji se ukršta sa infrastrukturom u istom nivou.

Ako izgradnjom infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa putem iz stava 1 ovog člana, troškove izgradnje kolovoznog zastora na zemljanom putu snosi investitor radova na infrastrukturi.

Finansiranje

Član 52

Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz:

- budžeta Crne Gore prema Godišnjem programu iz člana 7 ovog zakona;
- sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica;
- kredita;
- naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 32 ovog zakona;
- naknada za korišćenje trase iz člana 42 ovog zakona; i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.

Odvojeno računovodstvo

Član 53

Računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanja infrastrukturom mora se voditi odvojeno.

Državna pomoć dodjeljena jednoj od djelatnosti ne smije uticati na drugu, odnosno ne smije se prenositi na drugu.

Industrijska željeznica

Član 54

Pravno lice, vlasnik, odnosno imalac industrijske željeznice dužan je da postupa u skladu sa čl. 18 do 31 i čl. 45 do 51 ovog zakona.

Pravno lice, vlasnik, odnosno imalac industrijske željeznice dužan je da održava industrijsku željeznicu o svom trošku.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija industrijske željeznice vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Industrijska željeznica može biti povezana sa infrastrukturom.

Pravno lice može imati jedan ili više industrijskih kolosjeka priključenih na infrastrukturu, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima, željeznička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po tehničkim propisima i standardima.

Priključenje industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka na infrastrukturu uređuje se ugovorom između upravljača infrastrukture i pravnog lica iz stava 5 ovog člana, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Organa uprave.

Pravno lice, vlasnik, odnosno imalac industrijskog kolosjeka dužan je da utvrdi pravila o uslovima za održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, željezničkih vozniha sredstava i drugih sredstava izgrađenih u skladu sa tehničkim propisima i standardima i organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja na industrijskom kolosjeku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Organa uprave.

Pravno lice, vlasnik, odnosno imalac industrijske željeznice mora da ima sertifikat o bezbjednosti za upravljanje industrijskom željeznicom.

Lučka željeznica

Član 55

Lučkom željeznicom može da upravlja organ uprave nadležan za luke, odnosno korisnik lučke željeznice (u daljem tekstu: Upravljač lučke željeznice).

Lučkom željeznicom koja je u državnoj svojini upravlja organ uprave nadležan za luke.

Upravljač lučke željeznice dužan je da postupa u skladu sa čl. 18 do 31 i čl. 45 do 51 ovog zakona.

Upravljač lučke željeznice dužan je da održava lučku željeznicu o svom trošku.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija lučke željeznice vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Lučka željeznica može biti povezana sa infrastrukturom.

Lučka željeznica može imati jedan ili više industrijskih kolosjeka priključenih na infrastrukturu, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima, željeznička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima.

Priključenje lučke željeznice i kolosjeka iz stava 7 ovog člana uređuje se ugovorom između upravljača infrastrukture i upravljača lučke željeznice, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Organa uprave.

Upravljač lučkom željeznicom je odgovoran za upravljanje prugom i trasama lučke željeznice.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da izradi izjavu o mreži u skladu sa članom 34 ovog zakona.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da obezbjedi pristup svim lučkim trasama koje nijesu industrijske željeznice pod jednakim uslovima.

Upravljač lučkom željeznicom mora imati sertifikat o bezbjednosti za upravljanje lučkom željeznicom.

IV. PREVOZ U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju

Član 56

Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstevne potrebe na infrastrukturi može da obavlja prevoznik, koji:

- 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju;
- 2) ima licencu za prevoz;
- 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Prevoznik koji obavlja prevoz robe i lica isključivo na infrastrukturi industrijske željeznice dužan je da utvrdi pravila o uslovima i načinu obavljanja tog prevoza, na koja saglasnost daje Organa uprave.

Licencu za prevoz izdaje Organ uprave na osnovu podnesenog zahtjeva.

Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

Licenca za prevoz izdaje se prevozniku koji ispunjava uslove iz člana 10 ovog zakona i koji je osiguran za štetu od posljedica udesa, za štetu koju pričinu putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, oduzimanje, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 11, 12, 13, 15 i 16 ovog zakona.

Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Organ uprave u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Strane licence

Član 57

Licence za prevoz izdate od nadležnih organa drugih država priznaju se u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Ukoliko prevoznik koji ima licencu izdatu od nadležnih organa drugih država ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti za koju je dobio licencu za prevoz, Organ uprave je dužan da o tome, bez odlaganja, obavijesti Ministarstvo i nadležni ogran države koja je izdala licencu za prevoz.

Vučno vozilo

Član 58

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti:

- ovjerena fotokopija licence za prevoz;
- ovjerena fotokopija sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- ovjerena fotokopija ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture;
- druga dokumentacija, prema propisima kojima se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti i tovarni list, odnosno drugi dokument koji sadrži sve podatke koje sadrži i tovarni list.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz lica i robe za sopstvene potrebe mora se, za svo vrijeme prevoza, nalaziti i: ovjerena fotokopija važećeg rješenja o upisu u sudski registar, odnosno rješenje o upisu u registar, spisak zaposlenih i drugih lica koja ispunjavanju uslove za obavljanje prevoza koji ovjereva imaoc željezničkih voznih sredstava, tovarni list ili druga isprava kojom se može utvrditi vlasnik i vrsta robe koja se prevozi.

Red vožnje

Član 59

Prevoznik koji obavlja prevoz putnika dužan je da se pridržava objavljenog reda vožnje i da obezbijedi redovno i uredno vršenje prevoza za vrijeme važenja reda vožnje, osim u slučajevima većih poremećaja saobraćaja koji su nastali zbog elementarnih nepogoda, većih udesa i težih oštećenja infrastrukture.

Red vožnje, odnosno izmjene i dopune reda vožnje za prevoz putnika objavljuju se u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i na internet stranici prevoznika, najmanje 15 dana prije stupanja na snagu reda vožnje.

U slučajevima poremećaja saobraćaja iz stava 1 ovog člana, prevoznik je dužan da obavijesti putnike u najkraćem roku.

Ulazak i izlazak putnika

Član 60

Ulazak i izlazak putnika i lica vrši se na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su naznačeni u redu vožnje.

Prevoz za sopstvene potrebe

Član 61

U obavljanju prevoza za sopstvene potrebe prevoznik može da prevozi lica i robu, koji su u funkciji obavljanja djelatnosti za koju je registrovan.

Vanredno stanje

Član 62

U slučaju velikih prirodnih nepogoda, ugroženosti života i zdravlja, životne sredine, smetnji i zastoja u funkcionisanju privrede i saobraćaja, Vlada može, pored mjera određenih posebnim zakonom, odrediti i druge mjere koje su dužni da preduzmu upravljač infrastrukture ili prevoznik u cilju zaštite javnog interesa.

Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa

Član 63

Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može se uvesti obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama.

Javni interes za pružanje usluga prevoza putnika utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- zadovoljavanja privrednih i društveno-socijalnih potreba;
- bolje povezanosti;
- pristupačnosti cijene;
- obezbjeđivanja prevoza na relacijama na kojima nijesu dostupne druge vrste prevoza;
- iznosa troškova za obezbjeđivanje prevoza u odnosu na druge vrste prevoza;
- kvalitativnih i kvantitativnih mogućnosti pružaoca javnih usluga.

Način dodjele obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 64

Prava, obaveze i odgovornosti prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa, uređuju se ugovorom o pružanju usluga prevoza od javnog interesa.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu javnog poziva ili neposredno na osnovu odluke Vlade.

Ugovor iz stava 2 ovog člana može biti zaključen neposredno, u slučajevima kada je za obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza putnika registrovan u CRPS samo jedan prevoznik i u slučaju iznenadnog prestanka obavljanja prevoza putnika na određenoj relaciji.

Ugovor koji se zaključuje neposredno, na osnovu odluke Vlade, Organ uprave zaključuje na period do 10 godina.

Ugovor koji se zaključuje na osnovu javnog poziva zaključuje se na period do 15 godina, a ukoliko je predviđeno ulaganje u željeznička vozna sredstva, ugovor se zaključuje na period do 22 godine.

Organ uprave jednom godišnje objavljuje na svojoj internet stranici izveštaj o zaključenim ugovorima iz stava 1 ovog člana, izabranim prevoznicima i isplatama naknada.

Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa

Član 65

Za pružanje usluga prevoza od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge.

Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije biti veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Prevoznik koji pruža usluge prevoza od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa

Član 66

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa naročito sadrži:

- 1) prava i obaveze prevoznika;
- 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge;
- 3) pružaoca javne usluge;
- 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga od javnog interesa;
- 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza od javnog interesa;
- 6) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa, koji uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku vozničkih sredstava i instalacije neophodne za obavezu pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove;

- 7) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u budžet Crne Gore;
- 8) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa;
- 9) kvalitet usluga koje mora obezbjediti prevoznik;
- 10) način podnošenja izvještaja Organu uprave o realizaciji ugovorenih obaveza;
- 11) uslove za raskid ugovora;
- 12) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika;
- 13) način rješavanja sporova;
- 14) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Nadležnost Organa uprave

Član 67

Poslove iz oblasti investiranja u održavanje, razvoj i modernizaciju željezničke infrastrukture, regulatorne poslove na željezničkom tržištu i poslove bezbjednosti i interoperabilnosti obavlja Organ uprave.

Organ uprave vrši poslove koji se odnose na:

- 1) izradu stručnih osnova za pripremu Strategije razvoja željeznice, Nacionalnog programa željezničke infrastrukture i Godišnjeg programa;
- 2) ustupanje izvođenja radova na izgradnji, rekonstrukciji i modernizaciji infrastrukture u skladu sa Godišnjim programom;
- 3) pripremu poziva na javno nadmetanje za investicione radove;
- 4) sprovođenje postupka ustupanja radova za izradu tehničke dokumentacije i izvođenja radova na izgradnji, rekonstrukciji i modernizaciji infrastrukture;
- 5) organizaciju stručne kontrole i kvaliteta izvedenih radova na tekućem i investicionom održavanju;
- 6) pokretanje postupka za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kod rekonstrukcije i modernizacije postojeće i izgradnje nove infrastrukture;
- 7) pribavljanje odobrenja za gradnju, prijem i predaju izgrađene infrastrukture;
- 8) praćenje utroška finansijskih sredstava na održavanju infrastrukture i sredstava dodijeljenih kao naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa;
- 9) izdavanje saglasnosti za priključenje i ukrštanje javnih puteva sa infrastrukturom, postavljanje infrastrukturnih objekata (cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i dr.) na pružnom i zaštitnom pojasu;
- 10) izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom, licence za prevoz, sertifikata o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- 11) zaključivanje ugovora o upravljanju infrastrukturom sa upravljačem infrastrukture;
- 12) zaključivanje ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa;
- 13) odlučivanje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase;
- 14) praćenje i analizu uslova konkurencije na tržištu željezničkih transportnih usluga i na sopstvenu inicijativu preispituje postupke i dokumente iz prethodne tačke, a u cilju sprečavanja diskriminacije među podnosiocima zahtjeva za dodjelu trase voza;
- 15) posebnu provjeru da li Izjava o mreži sadrži klauzule ili predviđa diskreciona ovlašćenja upravljača infrastrukture koja bi mogla biti korišćena za diskriminaciju podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza;
- 16) kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga;
- 17) obezbjeđenje da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne i u skladu na ovim zakonom;
- 18) obezbjeđenje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi u skladu sa ovim zakonom;
- 19) preduzimanje mjera za sprječavanje nelojalne konkurencije i diskriminatornog ponašanja koje se odnose na upravljača infrastrukture i željezničkog prevoznika ili podnosioca zahtjeva za dodjelu trase voza, a posebno u

vezi diskriminatorne Izjave o mreži i okvirnog sporazuma i između dva ili više željezničkih prevoznika prilikom pružanja usluge prevoza u željezničkom saobraćaju;

- 20) obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja kojima ne upravlja upravljač infrastrukture i koje je regulisano ugovorom potpisanim između lica koje obezbjeđuju uslugu i željezničkog prevoznika;
- 21) praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja;
- 22) kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture;
- 23) saradnju sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu;
- 24) praćenje tržišta željezničkih usluga, sa ciljem analize uložених budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa, kao i konkurencije između različitih vidova saobraćaja;
- 25) učestvovanje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice;
- 26) ostvarivanje međunarodne saradnje sa međunarodnim organizacijama, Evropskom željezničkom agencijom i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga;
- 27) vođenje evidencija propisanih ovim zakonom;
- 28) druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Dostavljanje podataka

Član 68

Upravljač infrastrukture i prevoznici dužni su da, na zahtjev Organa uprave, dostave podatke o poslovanju, preduzetim mjerama za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, podatke o cijenama karata i tarifama za prevoz tereta, podatke o realizovanim obavezama po zaključenim ugovorima za održavanje infrastrukture i održavanje vozniх sredstava i slično.

V. NADZOR

Inspeksijski nadzor

Član 69

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspeksijskog nadzora iz stava 1 ovog člana vrši inspektor za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Inspektor), u skladu sa zakonom.

Ograničenja inspeksijskog nadzora

Član 70

Inspektor ne može da izrađuje ili učestvuje u izradi tehničke dokumentacije i tehničkoj kontroli tehničke dokumentacije za objekte koji su predmet inspeksijskog nadzora i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektima koji su predmet inspeksijskog nadzora.

Ovlašćenja inspektora

Član 71

Pored ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, inspektor ima obavezu i ovlašćenje da pregleda i provjerava:

- 1) radove na modernizaciji i održavanju infrastrukture;
- 2) tehničku dokumentaciju za modernizaciju i održavanje infrastrukture;
- 3) stanje i pravilno održavanje infrastrukture, stanje i održavanje željezničkih vozniх sredstava po propisanim saobraćajno tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju, u cilju obezbjeđenja infrastrukture i željezničkih vozniх sredstava za bezbjedno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja, kao i da li se o željezničkim vozilima vodi propisana evidencija;

- 4) regulisanje, upravljanje i organizovanje saobraćaja po propisanim saobraćajno tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju, u cilju bezbjednog i nesmetanog odvijanja železničkog saobraćaja;
- 5) ispunjenost uslova za upravljanje infrastrukturom;
- 6) ispunjenost uslova za prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju;
- 7) obavljanje prevoza putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju;
- 8) da li se pravilno i redovno izvršava utvrđeni i objavljeni red vožnje u željezničkom saobraćaju;
- 9) da li se željeznički saobraćaj vrši na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i da li se sprovede mere koje se odnose na bezbjednost željezničkog saobraćaja;
- 10) da li je upravljač infrastrukture, prevoznik, odnosno pravno lice organizovao unutrašnji nadzor nad bezbjednim odvijanjem željezničkog saobraćaja i da li se ta kontrola redovno i efikasno vrši, kao i da li ostvaruje efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti željezničkog saobraćaja na propisan način u skladu sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju;
- 11) da li prevoznik posjeduje licencu za prevoz i da li ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom;
- 12) da li se u saobraćaju na infrastrukturi pravilno primjenjuju propisi o posjedanju vozova i vučnih vozila željezničkim radnicima i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka, kao i da li se pravilno primjenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom trajanju smjene i upravljanja vučnim vozilom voza, odmorima i o rasporedu u smjenama voznog i staničnog osoblja, kao i osoblja u drugim službenim mjestima;
- 13) da li upravljač infrastrukture posjeduje licencu za upravljanje infrastrukturom i da li ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom;
- 14) da li se pravilno sprovede propisane mjere za obezbjeđenje saobraćaja na putnim prelazima i na mjestima ukrštanja željezničkih pruga;
- 15) da li se pravilno sprovodi propisani unutrašnji red u željezničkom saobraćaju;
- 16) sprovođenje propisanih mjera tehničke i fizičke zaštite infrastrukture koje su od posebnog značaja za bezbjedno odvijanje i funkcionisanje željezničkog saobraćaja i mjera zaštite od odronjavanja, bujica i drugih elementarnih nepogoda, kao i mjera za obezbjeđenje željezničkog saobraćaja u zimskom periodu;
- 17) da li se primjenjuju propisi kojima se uređuju pružni i infrastrukturni pojasi;
- 18) da li se pravilno sprovede mjere bezbjednosti propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju.

Obaveze inspektora

Član 72

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti inspektor je, pored obaveza i ovlašćenja, odnosno upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, ovlašćen i obavezan da:

- 1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i standardima prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri modernizaciji i održavanju infrastrukture protivno uslovima bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja na infrastrukturi ili protivno propisanim mjerama za zaštitu infrastrukture, kao i pri održavanju željezničkih voznih sredstava;
- 2) naredi privremeno isključenje iz saobraćaja željezničkih voznih sredstava i infrastrukture koji ne odgovaraju propisanim tehničkim i drugim uslovima, ako postoji opasnost da bi se njihovom upotrebom, odnosno daljim korišćenjem u saobraćaju ugrozila bezbjednost željezničkog saobraćaja;
- 3) naredi otklanjanje nedostataka na infrastrukturi i željezničkim voznim sredstava kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost željezničkog saobraćaja i, po potrebi odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 4) naredi rušenje i uklanjanje zgrada, postrojenja, uređaja, drugih objekata i materijala izgrađenih, odnosno postavljenih u pružnom i infrastrukturnom pojasu suprotno ovom zakonu;
- 5) naredi privremenu zabranu željezničkog saobraćaja na novoizgrađenoj ili rekonstruisanoj infrastrukturi, kao i privremenu zabranu upotrebe novoizgrađenog ili rekonstruisanog vozila, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i donijeto rješenje kojim se dozvoljava njihova upotreba;

- 6) naredi da se u organizovanju i regulisanju željezničkog saobraćaja otklone nepravilnosti kojima se ugrožava ili može biti ugroženo bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja i po potrebi, odredi način i mjere za otklanjanje nepravilnosti u upravljanju i regulisanju željezničkog saobraćaja;
- 7) naredi da se privremeno obustave radovi koji se izvode na željezničkom području ili u neposrednoj blizini infrastrukture, ako postoji opasnost da se tim radovima ugrozi bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;
- 8) zabrani upravljanje infrastrukturom ako nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom;
- 9) zabrani korišćenje infrastrukture ako nisu ispunjeni uslovi za prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju propisani ovim zakonom;
- 10) naredi izgradnju kolovoznog zastora na zemljanom putu koji se ukršta sa infrastrukturom u istom nivou, u zoni putnog prelaza;
- 11) naredi otklanjanje nedostataka koji se odnose na održavanje infrastrukture, odnosno željezničkih voznih sredstava i organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja i, po potrebi, odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
- 12) zabrani prevoz putnika, lica i robe koji se obavlja suprotno ovom zakona;
- 13) zabrani izvršenje naređenja koja su suprotna odredbama zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju;
- 14) zabrani obavljanje poslova i zadataka voznom, odnosno staničnom osoblju, koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili psihičke i fizičke sposobnosti za vršenje svojih poslova i zadataka, odnosno licu koje nema propisanu dozvolu za upravljanje vučnim vozilom, odnosno za regulisanje željezničkog saobraćaja na infrastrukturi;
- 15) zabrani voznom, odnosno staničnom osoblju obavljanje poslova i zadataka, ako ustanovi da postoji opasnost da će daljim vršenjem i regulisanjem željezničkog saobraćaja ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja (zamor, alkohol, rad duži od propisanog i dr.);
- 16) privremeno udalji ili zahtijeva udaljenje zaposlenog na željeznici ili odgovornog lica sa poslova i zadataka, ako ustanovi da su ugrozili bezbjednost željezničkog saobraćaja;
- 17) privremeno udalji zaposlenog na željeznici u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju.

O utvrđenim nepravilnostima i naloženim mjerama Inspektor obavještava Organ uprave i može predložiti oduzimanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom, odnosno industrijskom željeznicom, licence za prevoz i sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Službeno odijelo i legitimacija inspektora

Član 73

Inspektor u vršenju inspeksijskog nadzora nosi službeno odijelo i službenu legitimaciju. Izgled i korišćenje službenog odijela Inspektora propisuje Ministarstvo.

Obaveza nesmetanog vršenja inspekcijakog nadzora

Član 74

Prevoznik, privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice nad kojim se vrši inspeksijski nadzor dužan je da Inspektoru omogući nesmetano vršenje inspeksijskog nadzora i da, bez odlaganja, omogući uvid u zahtijevanu dokumentaciju i podatke, kao i nesmetan pristup objektima, sredstvima ili osoblju.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da izvrše naložene inspeksijske mjere.

Dostava izvještaja o stanju željezničkog saobraćaja

Član 75

Prevoznik, privredno društvo ili drugo pravno lice u oblasti željezničkog saobraćaja dužna su da dostavljaju Inspektoru izvještaje o izvršenom unutrašnjem nadzoru željezničkog saobraćaja, a naročito: o stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila; o svakoj ozbiljnoj nesreći; o radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama koji su od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 76

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturom, a nije upisan u CPRS, nema licencu za upravljanje infrastrukturom i nema sertifikat o bezbjednosti za prevoz (član 9 stav 4);
- 2) obavlja djelatnost iz člana 9 stav 2 ovog zakona, a nema zaključen ugovor o upravljanju infrastrukturom sa Organom uprave (član 9 stav 5);
- 3) obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturom, a oduzeta mu je licenca za upravljanje infrastrukturom odnosno sertifikat za upravljanje infrastrukturom (član 16);
- 4) ne održava infrastrukturu na način kojim se obezbjeđuje bezbjedno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja ili ne vrši stalnu kontrolu, povremene preglede i ne otklanja utvrđene nedostatke radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja (član 25);
- 5) bez odlaganja ne pruži pomoć i ne saraduje u određivanju mjera za otklanjanje smetnji sa upravljačem infrastrukture u cilju uspostavljanja željezničkog saobraćaja (član 28 stav 1);
- 6) ne obezbijedi kontinuirano i kvalitetno održavanje i zaštitu infrastrukture, nesmetano korišćenje objekata infrastrukture i drugih sredstava rada za željeznički saobraćaj, kao i organizovanje i regulisanje bezbjednog i nesmetanog željezničkog saobraćaja (član 29 stav 1);
- 7) se izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture ne vrši u skladu sa propisanim standardima i tehničkim normativima i materijalom i rezervnim djelovima koji posjeduju ateste (član 31);
- 8) se na infrastrukturi ne odvija željeznički saobraćaj pod uslovima i na način utvrđen zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 33 stav 2);
- 9) ne objavi Izjavu o mreži na internet stranici upravljača infrastrukture na crnogorskom i engleskom jeziku i u roku kraćem od četiri mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture (član 34 stav 6);
- 10) dodijeljeni kapacitet infrastrukture prenese sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udruženje prevoznika (član 35 st. 3 i 4);
- 11) ne zaključi ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture (član 36 stav 1 alineja 3);
- 12) ne zaključi ugovor iz člana 36 stav 1 ovog zakona najkasnije tri mjeseca prije početka važenja novog reda vožnje (član 36 stav 4);
- 13) sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, ne upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjeve (član 37 st. 4);
- 14) u postupku po zahtjevu za dodjelu trase voza ne primenjuje kriterijume: obim prevoza, iskorišćenost infrastrukture, obim dodatnih usluga i djelatnost od opšteg interesa (član 39 stav 1);
- 15) ne utvrdi metodologiju vrednovanja kriterijuma iz člana 39 stav 1 ovog zakona, uz saglasnost Organa uprave (član 39 stav 2);
- 16) ne odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva prevoznika za dodjelu kapaciteta infrastrukture u vrijeme trajanja reda vožnje (član 39 st. 4 i 5);
- 17) ne utvrdi visinu naknade iz člana 42 stav 1 ovog zakona za korišćenje infrastrukture u skladu sa kriterijumima (član 42 stav 2);
- 18) se računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanje infrastrukturom ne vodi odvojeno (član 53 stav 1);
- 19) ne utvrdi pravila o uslovima za održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, željezničkih voznih sredstava i drugih sredstava izgrađenih u skladu sa tehničkim propisima i standardima i organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja na industrijskom kolosjeku, uz pribavljenu saglasnost Organa uprave (član 54 stav 7);
- 20) obavlja prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i prevoz za sopstvene potrebe na infrastrukturi, a nije upisan u CPRS, nema licencu za prevoz, nema sertifikat o bezbjednosti za prevoz i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture (član 56 stav 1);
- 21) obavlja prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju ili prevoz za sopstvene potrebe na infrastrukturi ili vrši prevoz, a licenca mu je oduzeta ili je prestala da važi (član 56 st. 1 i 6);
- 22) koji obavlja prevoz putnika i ne pridržava se objavljenog reda vožnje i ne obezbijedi redovno i uredno vršenje prevoza za vrijeme važenja reda vožnje (član 59 stav 1);
- 23) ne objavi red vožnje, odnosno izmjene i dopune reda vožnje za prevoz putnika najmanje u jednom dnevnom

štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici, najmanje 15 dana prije stupanja na snagu reda vožnje (član 59 stav 2);

- 24) ulazak i izlazak putnika i lica u voz ne vrši na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su naznačeni u redu vožnje (član 60);
- 25) u obavljanju prevoza za sopstvene potrebe, prevoznik vrši prevoz lica i robe koji nijesu u funkciji obavljanja djelatnosti za koju je prevoznik registrovan (član 61);
- 26) se upravljač infrastrukture ili prevoznik u cilju zaštite javnog interesa ne pridržava mjera Vlade koje je odredila (član 62);
- 27) na zahtjev organa uprave ne dostave podatke o poslovanju, podatke o preduzetim mjerama za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, cijenama karata i tarifama za prevoz tereta, podatke o realizovanim obavezama i druge podatke (član 68).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice, odgovorno lice u pravnom licu i odgovorno lice u organu lokalne samouprave za prekršaj iz tačke 3 novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 77

Novčanom kaznom od 500 do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture ne objavi početak radova u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore (član 18 stav 1);
- 2) u infrastrukturnom pojasu gradi objekte koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, bez saglasnosti Organa uprave (član 20 stav 1);
- 3) u pružnom pojasu postavi kablove, električne vodove niskog napona za osvjetljavanje, telegrafске i telefonske vazdušne linije i vodove, postrojenja, vodovodne, kanalizacione, cjevovode i slične objekte i postrojenja bez saglasnosti Organa uprave (član 20 stav 2);
- 4) se u željezničkom području gdje se nalaze željeznički mostovi, vijadukti i tuneli, na udaljenosti od 8 metara od spoljne ivice nosača mosta, odnosno vijadukta i spoljne ivice portala tunela grade objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja i bez saglasnosti Organa uprave (član 20 stav 3);
- 5) se vrši gradnja u zaštitnom pružnom pojasu na udaljenosti do 50 metara od ose krajnjeg kolosjeka u kojima se koriste eksplozivna sredstva (rudnici, kamenolomi i sl.) i industrijska postrojenja za proizvodnju hemijskih i eksplozivnih sredstava i slični objekti (član 20 stav 4);
- 6) na mjestima gdje infrastruktura prolazi kroz šumu ili pored šumskog područja, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama, koje su lako zapaljive, ne preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na željezničkom području, kao i mjere za zaštitu od požara na željezničkim vozilima (član 22 stav 1);
- 7) u pojasu širine 10 m od spoljne ivice pružnog pojasa u šumama ne vrši redovno uklanjanje drveća, rastinja i lišća, a u pojasu širine pet metara od spoljne ivice pružnog pojasa blagovremeno uklanjanje sazrelih poljoprivrednih kultura i po potrebi ne preduzima druge mjere zaštite od požara (član 22 stav 2);
- 8) ne vrši održavanje zajedničkih stubova i zajedničkih konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima (član 27 stav 1);
- 9) u vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i roba nema dokumenta: ovjerene fotokopije licence za prevoz, ovjerene fotokopije sertifikata za prevoz o bezbjednosti za prevoz, ovjerene fotokopije ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture i druga dokumentacija shodno propisima o bezbjednosti željezničkog saobraćaja (član 58 stav 1);
- 10) se u vučnom vozilu, kojim se obavlja prevoz robe ne nalazi tovarni list za vrijeme prevoza, odnosno drugi dokument koji sadrži podatke koje sadrži tovarni list za vrijeme prevoza (član 58 stav 2);
- 11) se u vučnom vozilu kojim se obavlja prevoz lica i robe za sopstvene potrebe, za vrijeme prevoza, ne nalazi ovjerena fotokopija rješenja o upisu u sudski registar, odnosno u registar, spisak zaposlenih i drugih lica koja ispunjavaju uslove obavljanja prevoza koji ovjerava imaoć željezničkih vozila sredstava, tovarni list ili druga isprava kojim se može utvrditi vlasnik i vrsta robe koja se prevozi (član 58 stav 3);
- 12) upravljač infrastrukture i upravljač puteva ne zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza (član 48 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 3.000 eura.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 78

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijete se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su doneseni na osnovu Zakona o željeznici ("Službeni list RCG", broj 21/04 i "Službeni list CG", broj 54/09).

Važenje licenci i završetak investicija

Član 79

Licence za upravljanje infrastrukturom i licence za prevoz izdate do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Radove koji su započeti na izgradnji, rekonstrukciji i modernizaciji infrastrukture, kao i investicije za koje su raspisani tenderi do stupanja na snagu ovog zakona dužna je da realizuje "Željeznička infrastruktura Crne Gore AD" Podgorica.

Prestanak važenja propisa

Član 80

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o željeznici ("Službeni list RCG", broj 21/04 i "Službeni list CG", broj 54/09) i odredba člana 62 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu zakona

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2014. godine.